

Húsz éve beszélgettünk először. A Becket, vagy Isten becsülete című Anouilh-dráma premierje előtt, a Pécsi Nemzeti Színházban faggathattam színházról, szerepekről, a pályáról. Kedves volt, türelmes, készséges, semmi póz, csak őszinte természetesség. Pedig volt mire büszkének lennie: könyv jelent meg róla, lemezt adott ki, forgatott a Szomszédokban, s amikor a kaposvári társulattal vendég-szerepelt Budapesten, egy Kanadába szakadt hazánkfiá azért ült repülőre, hogy megnézze őt a Csárdáskirálynő Edwin szerepében. Az elmúlt két évtized sorra hozta számára a színpadi és filmes lehetőségeket, fővárosi teátrumokat, rangos elismeréseket. De mintha csak azt a régi interjút folytatnánk, Kulka János ugyanolyan közvetlen, kedves és mélyen gondolkodó, mint akkor. Most a Pécsi Nyári Színház programjában, Peter Shaffer: Amadeus című színművében láthattuk Salieriként.

Eufória volt Pécsre jönni!

A Király utca egyik éttermének teraszán hűsölünk a déli kánikulában, egy-egy limonádé mellett. Esti fellépése előtt is sűrű a programja: képzőművész barátjának, Pinczehelyi Sándornak a családja ebédre hívta meg a Tettye étterembe, onnan kora délután Vári Évához megy vendégségbe. A rendelkezésemre álló húsz percben a magam részéről spórolok: jobbra csak neveket mondok, s ő ezekre reflektál. Az első: Kazimir Károlyé.

– Főiskolai osztályfőnököm. Nagyon jó ember volt, ez az első, ami eszembe jut róla, nyugodjék békében. Három osztály indult abban az évben, és aki nem kellett a másik két osztályfőnöknek, Kállai Ferencnek és Békés Andrásnak, azok kerültek hozzá. Mi voltunk a maradék, olyan nevekké, mint Bubik Pista, Kubik Anna, Forgács Péter, Újvári Zoli, Sipos Laci, Lang Györgyi – úgyhogy nem lett végül rossz osztály, s ez Kazimir Károly és Iglódi István érdeme. „Ne türelmetlenkedjen, meglátja, 40 éves kora után milyen boldog színész lesz magából!” – mondta nekem gyakran Kazimir. Nem szerettem a főiskolára járni, de nem a tanárim miatt, hanem mert magamnál sokkal fölkészültebbnek láttam az osztálytársaimat. Ezért volt számomra eufória Pécsre jönni, s ott állni egy

igazi színpadon, és végre szabadon játszani! Méghozzá nagy, gyönyörű szerepeket tragédiában, bohózatban, operettben, musicalben. Minden műfajban kipróbálhattam magam, s ezt Szegvári Menyhértnek köszönhetem, akit akkor neveztek ki a PNSZ főrendezőjének, s aki hihetetlen bizalommal volt irántunk.

– *A közönség imádta, a szakma is elismerte, egy évad után Pro Teatro-díjat kapott.*

– Szerettem a pécsi életet. Az emberek megszólítottak az utcán, még saját rajongói táborom is volt, akár csak Gergely Robinak. A színházon kívül is sikerült barátságokat kötnöm, ezeket a mai napig ápolom, mert fontosak számomra, s talán erősebben is maradnak meg; mintha az ember egy bizonyos koron túl már nem tudna olyan stabil, biztos vagy megalapozott barátságot kötni, mint fiatalon.

– *Babarczy László.*

– Akkor dolgoztam vele Pécsen, amikor beugróként jött színpadra állítani Molière: A nők iskolája című darabját. Aztán táviratot kaptam tőle, ami ma is megvan, noha nemigen őrzök meg emléktárgyakat. Az áll benne, hogy szerződjek át Kaposvárra, szeretettel várnak. Rögtön nem tudtam menni, mert már megvolt a követ-

FOTÓ: VARGA IMRE

kező évad műsorterve, benne a Galina Volcsek-féle Cseresznyeskerttel és Joyce: Számkivetettek című, nagyon szép darabjával. Ám a következő szezon már ott ért.

– *Az volt a kaposvári színház hőskora.*

– Inkább már a vége felé járt, bár kétségtelenül voltak még nagy évek, születtek remek előadások. Aztán a '90-es évek elején kezdett a társulat elfogyatni Csákányi Eszter, Koltai Robi, Pogány Jutka, Lázár Kati, Jordán Tamás távoztával. Szomorú volt ezt látni. Bálint András évekig hívott a Radnóti Színházhoz, végül 1993-ban én is elszerződtem Kaposvárról, ahol életem legnehezebb, legembert próbálóbb nyolc esztendejét töltöttem, de az biztos, hogy a szakmába vetett erős és megrendíthetetlen hitemet, ami a mai napig életben tart, annak az időszaknak köszönhetem. Milyen furcsa az élettől, hogy aztán sok-sok kanyart követően végül a kaposvárival szinte teljesen azonos szellemiségű színházba vezetett vissza, a Katonába, ami ugyanaz az iskola, az Ascher-Babarczy-Zsámbéki-féle vonal, ugyanazokkal az igényekkel és elvárásokkal, s ugyanazal a kíméletlenül őszinte világlátással.

– *Nemzeti Színház.*

– Elmúlt. Néha még hálátlannak is

gondolom magam, amiért ritkán jut eszembe. Június végén volt egy éve annak a nagyon fel-emelő és szép estének, a nemzetis búcsúnak, amibe a szeretet mellett rengeteg fájdalom vegyült, de ezt felülírta az együttlét öröme – és sokkal inkább emlékszem erre, meg az arcokra, a kollégákra, mint hogy mennyi keserűség és megalázó támadás érte a színházat az utolsó egy-két évben. Egyébként sem szeretek a múlton rágódni, azon keseregni, hogy mi veszett el, s „mi lett volna, ha?”. Törvényszerű, hogy az életben minden változik. Persze, nem tudom, mit mondanék, ha most nem lenne munkám, se társulat, amelyhez tartozhatok.

– *Vári Éva.*

– Édes Évám! Nagy veszteség, hogy 280 előadás után nem játszhatjuk tovább a Hat hét, hat tánc című produkciót, mert szerzői jogi problémák miatt letiltotta az író. Haragszom Richard Alfierire, amiért ezeket a boldog estéket elvette tőlünk, mert az Évával való színpadi együttlétetek rettentően hiányoznak! De ugyanúgy eljárnunk vacsorázni a Két Szerecsenbe, csak nem játszunk el előtte a darabot.

– *William Shakespeare. A pécsi Hamlettől...*

– Mit is játszottam utoljára? A III. Richárd után... a Lear királyt! Milyen rossz voltam benne! Eleve átok sújtotta helyzet volt két egymást követő évadban két különböző Lear-előadást bemutatni. Nem is bírtam el ennek a terhét, és talán nem értettem meg valamit abból, amit a rendező, Gothár Péter akart. Életem egyik legnagyobb kudarca.

– *Makó.*

– Gyerekkoromban ott töltöttem a nyarak egy részét a Boleman családnál. Marcsa néni a zeneiskola énektanára volt, Dénes bácsi pedig, édesanyám nagybátyja a szakközépiskolában tanított. Két szép lányukkal, Babával és Edittel sokat jártunk a Vízmű fürdőtelepére, az isteni Maroshoz. És még egy szál fűz Makóhoz, a Páger-gyűrűt, amit 2009-ben kaptam a várostól. Meghatott, őszintén örültem neki. Sajnos Páger Antallal soha nem játszottunk együtt, egészer találkoztam csak velem, a Pesti

Színházban, amikor a Tangó előadás után odamentem hozzá egy kézfogásra. Csodálatos színész volt, az évszázad színésze. Olyan korszerű, olyan egyszerű, olyan mély, olyan lényegi!

– *Autisták.*

– Kis anygalkáim! Az Esőember előadás kapcsán Orlai Tibor producer ötlete volt, hogy menjünk el hozzájuk. Talán a lustaságom vagy a büszkeségem miatt egy kicsit hollywoodi mód-szernek tűnt, hogy ha az ember autistát játszik, akkor pillantson bele az életükbe. De meghatározó élmény lett számomra a velük való találkozás. Ha csak tehetem, elmegyek a rendezvényeikre, s a magam szerény eszközeivel havonta támogatom őket.

– *Melyik filmet sajnálná, ha kimaradt volna az életéből?*

– A vizsga című Bergendy Péter-filmet, ami szerencsére a mozikba is eljutott. Érdekes, összetett szerep volt, és nyugodt, szép munka, remek kollégákkal.

– *Pécsi Magasház.*

– Szép emlék, szerettem ott lakni, Lang Györgyivel éltünk ott egy évig, a 23. emeleten. Rettenetes tériszonyom miatt az erkélyre nem mertem kimeni, de akkoriban ezek kifejezetten modernnek számító, szép, igényes lakások voltak.

– *Ott kezdett el főzni?*

– Nem, csak később, Kaposváron, de igazán Pesten lett a szenvedélyem. Talán azért, mert amit színészként csinállok, szertefoszlik este tíz után, ám ha valakit meghívok ebédelni vagy vacsorázni, akkor létrehozok egy ételt, ami valóság, ami tárgyiasult és meg-ehető. Ez a kreativitás a legnagyosze-rűbb a főzésben.

– *Mondja ezt a Halhatatlanok Társulatának Örökös Tagja?!*

– Nem akarok szívtelen lenni, hisz nagyon jóleső érzés elismerésben részesülni, de az ember nem azzal kel és fekszik, hogy ő egy Jászai-, Kossuth- és egyéb díjas halhatatlan. Hálás vagyok azoknak, akik eljönnek, hogy lássanak valamelyik szerepemben, de abban ők nem tudnak segíteni, hogy én héttől tízig jó legyek. Azt a harcot nekem kell megvívnom.

LEJEGYEZTE: CSÁTÓ ANDREA

Az elhurcoltak emlékére

Emléktábla-avatás, koncert, kiállítás és tudományos konferencia is része volt a Pécsi Zsidó Hitközség szervezésében a baranyai megyeszékhelyen rendezett programsorozatnak, amellyel a Pécsről és környékéről 70 éve deportált zsidóság négyezer áldozatáról emlékeztek meg. A Káptalan utcai Múzeum Galéria augusztus 15-ig nyitva tartó tárlata négy, a holokauszt áldozatává lett, a nagyközönség számára ismeretlen pécsi zsidó képzőművész: Károly Ernő, Kellermann Emil, Király Lajos és Roder Judit festményeit és grafikáit mutatja be. A kiállítás keddtől vasárnapig 10–18 óra között látogatható.

Gazdanapok Szentlőrincen

A dél-dunántúli régió legnagyobb és legrangosabb mezőgazdasági szakkiallítása és vására augusztus 8–10. között immár 21. alkalommal várja a termelőket, vásárlókat, szakmabelieket és érdeklődőket a Szentlőrinci Gazdanapok programjaira. Társrendezvényként az első két napon Kacsótán rendezik a Nagy Talajművelő Show-t, melyen a talajmunkagépek újdonságai és gyakorlati bemutatói mellett szántóföldi permetezőket és gabonavető gépeket is szemügyre vehetünk.

Mároki Lakodalmas

Negyedizben lehetünk tanúi a Mároki Lakodalmas ingyenes rendezvénysorozatának augusztus 9–10-én. Szombaton délelőtt megnyílik a Mároki Tájház, a sportpályán a „Baranya izei” főzőverseny kuktái készítenek ínycsiklandó étkeket, délután megelevenednek a falusi esküvői szokások, este pedig Márió, a mindig jókedvű harmonikás teremt fergeteges hangulatot, majd a napot bál zárja a Royal zenekarral. Vasárnap német hagyományörző ifjúsági zenekarok és néptánc-csoportok találkozója lesz, este pedig svábbb, melyen a Diamant Kapelle muzsikál.

Pécsváradi Szent István Napok

Az augusztusban záruló programdömpingben 8-án a Pécsváradi Big Band koncertezik a várban, 9-én a Dombay-tónál zajlik a Dombay Sound könnyűzenei fesztivál, 10-én a várban a Zengővárkonyi Hagyományörző Egyesület ad műsort, 12-én pedig a veszprémi Pannon Várszínház művészei ígérnek remek szórakozást az Egy csók és más semmi című zenés vígjátékkal. Lovagi torna, tűzszonglőrök, kézműves vásár és szépségverseny lesz 17-én, a Vár napján, államalapításunk ünnepe pedig szentmisével kezdődik és utcabálos népnepéppel zárul. A határon túli magyarok kulturális kavalkádján, 23-án Garamszentgyörgy, Várdaróc, Nagyberég és Máréfalva művészeti csoportjai lépnek föl.

Mézédes Falunap Szászváron

Az idei szászvári falunap fő témája a méz. Foltvarró kiállítás „mézes” munkákból, mézes sütemények versenye, ügyességi feladatok, sorversenyek, kvíz, mézes termékek vására lesz augusztus 23-án. A tavalyi nagy sikerre való tekintettel idén is körbefutják a települést. A civil szervezetek finom ételekkel várják a vendégeket. A színpadon változatos műsor szórakoztatja az érdeklődőket. Emellett légvár, büfé, árusok is lesznek. A napot a Korshow zenekar utcabálja zárja.